

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

Затверджую:

Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

к.е.н., доц. Парфенюк Є. І.

30.08.2023 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)

Протокол № 01/23/24 від 30.08.2023 р.

Завідувач кафедри

к.ю.н., доц. Яворська В. Г.
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Актуальні проблеми забезпечення
національної безпеки України**

спеціальності:

081 «Право»

(шифр і назва спеціальності)

освітнього ступеня:

другий (магістерський)

(назва освітнього ступеня)

освітньої програми:

Право

(назва освітньої програми)

спеціалізації:

(назва спеціалізації)

Львів 2023

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Марусяк Л.О., кандидат юридичних наук,
доцент кафедри права

Викладач:

Марусяк Л.О., кандидат юридичних наук,
доцент кафедри права

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол від 30.08.2023 р. № 01/23/24

Завідувач кафедри В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Право»
(назва освітньої програми)

30.08.2023 р.

Керівник (гарант) освітньої програми М. І. Граб
(підпис)

Силябус перевірено

30.08.2023 р.

Заступник директора з
навчально-методичної та виховної роботи Є. І. Парфенюк
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Львівський інститут
Кафедра права**

Назва дисципліни	Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки України
Викладач	Марусяк Лідія Олегівна
Портфоліо викладача	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyy-sklad-kafedry/kyun-dotsent-kafedry-prava-marusyak-lidiya-olehivna/
Контактний тел.	+38(067)-7059310
E-mail:	<i>lidabat@ukr.net</i>
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-pravo-druhyy-mahistersky-riven/vybirkovi-dystsypliny/aktualni-problemy-zabezpechennya-natsionalnoyi-bezpeky-ukrayiny/
Консультації	четвер, 2 години, 15.00-16.30, ауд.210

1. Коротка анотація до дисципліни. Дисципліна «Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки України» спрямована на вирішення широкого кола складних проблем, що виникають при загрозі національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, прикордонної діяльності та оборони, міграційної політики, охорони здоров'я, освіти та науки, науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова та інформаційної безпеки, соціальної політики та пенсійного забезпечення, житлово-комунального господарства, ринку фінансових послуг, захисту прав власності, фондових ринків і обігу цінних паперів, податково-бюджетної та митної політики, торгівлі та підприємницької діяльності, ринку банківських послуг, інвестиційної політики, ревізійної діяльності, монетарної та валютної політики, захисту інформації, ліцензування, промисловості та сільського господарства, транспорту та зв'язку, інформаційних технологій, енергетики та енергозбереження, функціонування природних монополій, використання надр, земельних та водних ресурсів, корисних копалин, захисту екології і довкілля та інших сферах державного управління при виникненні негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам.

2. Мета: набуття та поглиблення знань теоретико-правових категорій щодо правових і організаційних питань забезпечення національної безпеки України, складових її системи, новітніх тенденцій щодо реформування сектору безпеки та оборони держави, правових інститутів, підгалузей; визначення місця та ролі службово-бойової діяльності у забезпеченні національної безпеки; формування вмінь та навичок правильного тлумачення та реалізації законодавчих норм у практичній діяльності сил сектору безпеки та оборони України.

Завдання: Вміти досліджувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати основні соціально-правові концепції та теорії, формулювати та обґрунтовувати наукові підходи до вирішення актуальних питань у сфері правозастосування.

Вміти здійснювати наукові дослідження з питань функціонування правової системи та правового забезпечення захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних та юридичних осіб та функціонування органів публічної влади.

Вміти досягати наукових результатів, що переосмислюють наявні та створюють нові цілісні знання відповідно до актуальних проблем розвитку правових-відносин з використанням новітніх методів наукового дослідження.

Мати здібності до застосування комплексного системного підходу при проведенні аналізу, оцінюванні та формулюванні обґрунтованих висновків, пропозицій щодо розробки та реалізації правової політики держави та представлення результатів наукового дослідження з використанням сучасних методів пізнання об'єктивної дійсності.

Виявляти лідерські якості, уміти самонавчатися, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за визначення новизни наукових досліджень та прийняття експертних рішень.

Володіти навиками до застосування наукових знань і методик з метою вибору та обґрунтування регуляторів та важелів правової політики держави, удосконалення механізму реалізації правової політики держави, проводити науково-дослідну діяльність у сфері права.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі)
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність проводити дослідження на відповідному рівні	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу)
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання усних та письмових завдань)
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі виконання усних та письмових завдань, виступ з доповідями, підготовка рефератів)
Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, розгляду конкретних ситуацій)

Здатність приймати обґрунтовані рішення	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі)
Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, робота в командах (малих групах) з презентацією)
Здатність працювати в міжнародному контексті	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, робота в командах (малих групах) з презентацією)
Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), підсумкове (залік в усній формі)
Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі виконання задач та тестових завдань, розгляду конкретних ситуацій, виконання усних та письмових завдань)
Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі)
Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі

особливостей практики їх застосування.		презентації), підсумкове (залік в усній формі)
Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу)
Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі виконання усних та письмових завдань)

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 50 годин аудиторної роботи; 40 годин – самостійної роботи, залік (проводиться у визначеному порядку).

6. Статус дисципліни: *вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки.*

7. Пререквізити: Курс «Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки України» базується на вивченні та засвоєнні основних положень таких навчальних дисциплін, як: «Актуальні проблеми кримінального права», «Актуальні проблеми конституційного права України», «Актуальні проблеми теорії держави і права», «Державна політика забезпечення обороноздатності України».

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1 « Національні інтереси України та її безпека» (лекційні теми 1-9, семінарські теми 1, 4, 5, 7);

- Змістовий модуль 2 «Система забезпечення національної безпеки України» (лекційна тема 10-15, семінарські теми 10, 11, 13, 14).

11. Форми і методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять є лекції, семінарські заняття, консультації. При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ-інформування за темами семінарських занять;
- Підготовка рефератів;
- Підготовка питань для самостійного вивчення та контрольних питань.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	10	10	7	7
Відвідування семінарських занять	1	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	4	40	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом			84		81
Максимальна кількість балів:			165		
165:100=1,65. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,65 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Під час вивчення курсу виконуються *2 самостійні роботи (завдання до самостійної роботи див.: Робоча програма дисципліни. Критерії оцінювання:*

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-дискусій з усними відповідями студентів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів – 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається **в кінці вивчення блоків змістових модулів** і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань у формі усної або письмової відповіді за тематикою **самостійного вивчення матеріалу** відповідного змістового модуля (5 хв.). Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота розкриття теми, аналіз нормативно-правових актів, різних підходів науковців – 15 балів
- самостійність та креативність – 5 балів
- наявність висновків про недоліки та подальше вдосконалення теми – 5 балів.

Максимальна кількість балів – 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік. Відбувається у формі усного опитування з питань, які надані в переліку питань для заліку в робочій програмі.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (Робоча програма дисципліни, Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Нормативно-правові акти:

1. Декларація про державний суверенітет України : Декларація від 16 липня 1990 р. № 55-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12>.

2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30 (23. 07. 96). Ст. 141.

3. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січня 2021 р. № 1150-ІХ. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20>.

4. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України : Закон України від 23 березня 2000 р. № 1602-III. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>.

5. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1934-XII. *Відомості Верховної Ради України*. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>.

Основна:

6. Національна безпека : світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / Дзьобань О. П. та ін. ; за ред. О. П. Дзьобаня. Харків, Право, 2021. 776 с.

7. Глобальна та національна безпека : підручник / авт. кол. : В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянюк та ін. / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.

8. Практичні аспекти стратегічного планування в умовах глобальних загроз національній безпеці та міжнародній стабільності : навч. посіб. / В. І. Абрамов, А. В. Дацюк, М. М. Шевченко та ін.; за заг. ред. Ю. В. Мельника, Л. М. Шипілової. Київ : НАДУ, 2018. 128 с.

9. Ситник Г. П., Орел М. Г. Публічне управління у сфері національної безпеки : підручник / за заг. ред. Г. П. Ситника. Київ : Видавець Кравченко Я. О., 2020. 360 с.

Додаткова:

10. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підруч. для використання у навч.-вихов. процесі / О. П. Дузь-Крятченко та ін. ; за заг. ред. В. М. Телелима ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняховського, Каф. стратегії нац. безпеки та оборони. Вид. 3-тє, перероб. і допов. Київ : Вид. НУОУ ім. І. Черняховського, 2015. 620 с.

11. Екологічна безпека та економіка : монографія / М. І. Сокур, В. М. Шмандій, Є. К. Бабець, В. С. Білецький, І. Є. Мельнікова, О. В. Харламова, Л. С. Шелудченко. Кременчук, ПП Щербатих О. В., 2020. 240 с.

12. Економічна безпека держави: оцінювання та стратегічні орієнтири забезпечення : монографія / О. В. Комеліна, С. В. Онищенко. Полтава : ПНТУ, 2013. 202 с.

13. Загальна теорія права : підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ : Ваіте, 2015. 392 с.

14. Загрози економічній безпеці України: сутність, оцінювання та механізм упередження : монографія / С. В. Онищенко, О. А. Пугач. Полтава : ПолтНТУ, 2015. 337 с.

15. Зеркалов Д. В. Екологічна безпека та охорона довкілля : монографія. Київ : Основа, 2012. 514 с.

16. Іванюта С. П. Екологічна та природно-техногенна безпека України: регіональний вимір загроз і ризиків : монографія / С. П. Іванюта, А. Б. Качинський. Київ : НІСД, 2012. 308 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> - офіційний веб-сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> - офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.court.gov.ua> - офіційний веб портал судової влади в Україні
5. <https://supreme.court.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного Суду України
6. <http://www.reyestr.court.gov.ua> - єдиний реєстр судових рішень в Україні.
8. <http://www.lsl.lviv.ua/> - Львівська національна бібліотека ім. Стефаника.

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки України»

Разом: 90 год., з них 34 год. – лекції, 16 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 40 год.

К-сть балів	165 балів														
Модулі	Змістовий модуль I									Змістовий модуль II					
Назва модуля	«Загальна структура парадигми національної безпеки» (84)									«Сутність різновидів національної безпеки України» (81)					
Лекції	1 (2 6)	2 (1 6)	3 (1 6)	4 (1 6)	5 (1 6)	6 (1 6)	7 (1 6)	8 (1 6)	9 (1 6)	10 (1 6)	11 (1 6)	12 (1 6)	13 (1 6)	14 (2 6)	15 (1 6)
Теми лекцій	Загальна теорія національної безпеки: поняття та зміст	Пріоритети та завдання політики національної безпеки	Принципи державної політики у сферах національної безпеки	Система та принципи демократичного цивільного контролю	Мета, принципи і види планування національної безпеки	Нормативно-правове забезпечення національної безпеки	Публічне адміністрування у сфері національної безпеки	Національна та міжнародна безпека	Державне управління у сфері національної безпеки	Економічна безпека	Інформаційна безпека	Науково-технологічна безпека	Воєнна безпека	Соціальна безпека. Екологічна безпека	Сучасний стан та загрози національній безпеці
Семінарські заняття	1 (10+1)			4 (10+1)	4 (10+1)		7 (10+1)			10 (10+1)	11 (10+1)		13 (10+1)	14 (10+1)	
Теми семінарських занять	Загальна теорія національної безпеки: поняття та зміст			Система та принципи демократичного цивільного контролю	Мета, принципи і види планування національної безпеки		Публічне адміністрування у сфері національної безпеки			Економічна безпека	Інформаційна безпека		Воєнна безпека	Соціальна безпека. Екологічна безпека	
Самостійна робота	1 (5 балів)									1 (5 балів)					

Поточний контроль	модульна контрольна робота № 1 (25 балів)	модульна контрольна робота № 2 (25 балів)
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,65	